

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Галина Георгиева Куртева, Бургаски свободен университет, област на висшето образование “Социални, стопански и правни науки”, професионално направление 3.7. Администрация и управление (Социално управление)

върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.7. Администрация и управление (управление на образованието и културата), обявен в ДВ бр.83/22.10.2019г., с кандидат гл.ас. д-р Елена Атанасова Благоева

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Конкурсът за доцент по професионалното направление 3.7 Администрация и управление (управление на образованието и културата) е обявен по установения законен ред за нуждите на департамент „Администрация и управление”, факултет Магистърски в Нов български университет. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 3-РК-52/20.11.2019. на Ректора на НБУ.

В обявения конкурс участва един кандидат – гл.ас. д-р Елена Атанасова Благоева. Представената документация по конкурса отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (чл.26) и Правилника за приложение му (чл.1а, ал.1), както и на изисквания на НБУ, определени в Приложение 2 на НРАС в университета.

Видно от представената справка – самооценка, кандидатът гл.ас. д-р Елена Атанасова Благоева напълно изпълнява минималните национални изисквания и изискванията на НБУ за заемане на длъжността „доцент” в НБУ. Общият брой точки на кандидата (995т) по показателите за оценка надхвърля значително (75%) необходимия минимум (570т).

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Представеният от кандидата гл.ас. д-р Елена Благоева хабилитационен труд по конкурса е на тема „Интернационализация на висшето образование в Европа. Формиране и управление на процесите на интернационализация в Европа като елемент от управлението на висшето образование”, София: НБУ, 2013, 160 стр. (монография, ISBN: 978-954-535-795-4, Рецензенти: проф. д-р А. Тодоров, доц. д-р Р. Николова, доц. д-р С. Александрова). Акцентът в монографичния труд е поставен върху процесите на интернационализация като елемент на политиката и управлението на висшето образование в Европа. Прилагайки системния подход авторката изследва отделните елементи на процеса на интернационализация като части на една взаимосвързана система сама по себе си и като цяло, свързана с други елементи, съставляващи по-голяма система, каквато е системата на висшето образование. Авторката задълбочено изследва теоретичната рамка, която разглежда интернационализацията като част от политиката на висшето образование; регулациите, механизмите и институциите на наднационално ниво, които дават възможност за развитие на интернационализацията; стратегическото управление и организацията на дейностите на наднационално, национално и институционално ниво. Констатациите от проучванията, както и анализът на постигнатите резултати позволяват на авторката аргументирано да защити основната теза в изследването си, че успешният университет на бъдещето има като своя характеристика висока степен на интернационализация. Заслужава висока оценка уменията на авторката да представя своите виждания за приложимостта на постигнатите резултати от проучванията си. Предложената модификация при приложението на методите и моделите за измерване на интернационализацията на висшето образование (интернационализационен индекс и модела на Левин за изследване на интернационализацията като иновационния процес), както и определените от авторката възможни стратегии за развитие на интернационализацията могат да бъдат оценени като приноси с научен и научно-приложен характер. В този аспект монографичния труд е полезен за изследователи и консултанти при разработване на стратегии за интернационализация на висшето образование на национално и институционално ниво. Събраната и обобщена от авторката релевантна информация за актуалните към 2013 г. програми, инициативи и инструменти за засилване на международното измерение във висшето образование и подпомагане на интернационализацията на институционално ниво би могла да се използва като

практическо ръководство при подготовка на проекти и образователни инициативи. **В обобщение, приемам заявените от кандидатката по конкурса претенции за приноси в монографичния труд, които са формулирани коректно и синтезирано, и отразяват резултатите и достиженията от научно-приложни и изследвания в проучваната проблематика.**

Друг акцент в изследователската дейност на кандидатката по конкурса за „доцент” е осъществяването на политиките на Европейския съюз в областта на културата и образованието. Резултатите от изследването на начините и подходите на конструиране на политиките в областта на образованието и културата на пан-европейско ниво и въздействието на тези политики върху цялостното развитие на секторите (Европа-държави-институции), гл.ас. д-р Елена Благоева представя в книгата си „Европейското измерение в образованието и културата – политики и управление”. София: Авангард, 2017, 253 стр. (ISBN: 978-619-160-752-5, Рецензенти: проф. Толя Стоицова, д.н.; доц. д-р Елмира Банчева). Съдържанието и структурата на книгата проследява интеграцията на областите „образование” и „култура” в рамките на процеса на изграждане на ЕС, като се изследват промените на нагласите и решенията на политическо ниво, правната рамка, механизмите за управление и администриране, финансовите инструменти. Като приноси с приложен характер могат да бъдат оценени следните резултати от изследването на авторката: изведените тенденции от анализа на най-важните стратегически документи за политиките в областта на образованието и културата през годините; анализираната правната регулация, касаеща отчитането на културните аспекти в останалите политики; обобщената релевантна информация за програмите, инициативите и инструментите за образованието на всички нива, директната и индиректната подкрепа за културно сътрудничество и културни аспекти, сътрудничеството в двете области с трети страни, която може да служи за практическа ориентация при подготовка на проекти и културни/образователни инициативи. Освен резултати от проучвания, анализ, аргументация на изводи и препоръки, всяка тема от трите глави на книгата включва и основни понятия, въпроси за дискусия и самостоятелна работа по изследваната проблематика. Това позволява книгата да бъде лесно използвана за допълнително професионално развитие на студенти, изучаващи или интересувани се от политиките и програмите на ЕС в областта на образованието и културата.

За участие в конкурса за доцент гл.ас. д-р Елена Благоева е представила и следните публикации: статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 2; статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 13; публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа – 1. Публикациите не повтарят представените за придобиване на ОНС „доктор”. Голяма част от публикациите на гл.ас. д-р Елена Благоева са цитирани в разработките на други изследователи, което е атестат за положително възприемане на тезите и резултатите от научните ѝ изследвания.

Всички публикации на кандидатката са в тематични области по обявения конкурс – управление на образованието (с акцент висшето образование) и културата. Гл.ас. д-р Елена Благоева демонстрира добро познаване и умения за интерпретация на теоретичните постановки в изследваните области. Научните търсения на гл. ас. д-р Елена Благоева са подплатени там където е възможно с практически изследвания.

Прегледът на представените по конкурса научни трудове и публикации на гл.ас. д-р Елена Благоева позволява да се оцени високо тяхното научно съдържание и полезността им за практиката от гледна точка на постигнатите резултати.

Гл.ас. д-р Елена Благоева има участия в редица международни и национални проекти по Програмите ФАР, ЕРАЗЪМ, ТЕМПУС, ИДЕИ, ОПНОИР, ОПРЧР, а в периода 2010-2013г е била ръководител на проект на тема “Политиката на ЕС в образованието и културата” (176673-LLP-1-2010-1-BG-AJM-MO) по Програма Jean Monnet. Резултатите от работата ѝ по проектите показват, че кандидатката е утвърден изследовател с приноси в националното и международно развитие на знанието и практиката в областта на управлението на образованието и културата.

При реализацията на изследователските си проекти гл.ас. д-р Елена Благоева активно включва и студентите на НБУ. През 2015г. в рамките на Инициатива на Университетски театър на НБУ „Следата“ заедно със своите студенти тя разработва проект на тема “Да направим идеите си видими!”; в периода 2012-2015г включва 97 студента от ДПА в проекта “Щастливите студенти по публична администрация”; в рамките на проект „Студентски практики” в периода 2013-2015г. тя е академичен наставник на практиката на 25 студента от департамент „Администрация и управление”.

Като изследовател гл.ас. д-р Елена Благоева в бъдеще планира да продължи проучванията си в три направления - висше образование, интеркултурни компетенции и управление на проекти. Тя предвижда разработването на проект, насочени към измерване на интернационализацията на висшето образование в България; организирането на практически обучения за етично поведение и развитие на интеркултурни компетенции за работа в международна среда; допълнителни обучения за преодоляване на най-честите проблеми при управление на проекти по ОП 2014-2020.

Професионалните постижения на кандидатката получават и обществено признание в практиката. За това свидетелстват и авторитетните позиции, които е заемала в различни периоди от нейното кариерно развитие - експерт-оценител към Европейската комисия за Програма Еразмус-Мундус (2009-2013); Консултант на Министерството на труда и социалната политика за управление на проекти по програма ФАР - “Социално включване” (BG0102.06) и “Професионално обучение” (BG0004.03); Експерт за Комисията по антикорупция към МС в проект “Засилване на капацитета на Комисията по антикорупция за борба с корупцията в публичната администрация и съдебната система в България; Експерт към МРРБ в проект “Насърчаване на трансгранични дейности за защита на природата и устойчиво развитие”; Експерт / мениджър на проекти към различни НПО; Институционален координатор по Програма Еразъм – 2000 – 2010; Мениджърски позиции в образованието (1997-2012 – Директор на отдел “Международна дейност”, 2000-2002 – Директор на Централна университетска администрация, 1995-1997 – Директор на Магистърски факултет)

В заключение: Общата ми оценка за изследователската дейност на гл.ас. д-р Елена Благоева е положителна. Кандидатката е с авторитет в своята научна област, а резултатите от научната ѝ дейност отговарят на университетските стандарти. Активното ѝ участие, а в някои случаи и ръководства на национални и международни проекти, изготвянето на анализи и становища при реализацията на изследователските си задачи, както и публикациите ѝ в авторитетни издания показват, че кандидатката е утвърден изследовател с приноси в развитие на знанието и приложението му при управлението на образованието (в частност висшето образование) и културата.

III. Учебна и преподавателска дейност

Като главен асистент в Департамент Администрация и управление в НБУ д-р Елена Благоева е разработила 20 аудиторни курса. За бакалавърски и магистърски програми разработените от д-р Елена Благоева курсове са: Управленска етика; Администрация на европейските институции; Интеркултурни измерения в управлението; Управление на проекти; Политики на ЕС; Политики на ЕС в областта на образованието и културата; Интеграционен процес и политики на ЕС и СР (майнер); Политики и програми в областта на изкуствата (майнер); Интеркултурни умения за екипно управление; Бизнес етика; Комитология. Процедури за вземане на решения в ЕС и СР; Разработка и управление на проекти; Европейски образователни проекти; Управление на проекти и СР; Интеркултурни компетенции за работа в международни екипи и СР; Политики и програми на ЕС и СР; Структурен подход в управлението на проекти и СР. В майнер програмите на английски език “Инженеринг на цифрови услуги” и „Digital Humanity” гл. ас. Д-р Елена Благоева има разработен един курс - Управление на проекти (Project Management). Курсът „Възможности за международно финансиране на изследователската дейност в публичната администрация” е включен в докторската програма Организация и управление на извънпроизводствената сфера (публична администрация).

През последните две академични години гл.ас. д-р Елена е водила два курса на чужд език – Глобализация и суверенитет и Управление на проекти.

Кандидатката по конкурса е участвала активно и в разработването на съвместни международни бакалавърски и магистърски програми (БП „Бизнес комуникации”- ДО; МП „Международни комуникации”, МП „Управление на туризма”)

За целите на обучението тя е издала самостоятелно един учебник Благоева – Хазърбасанова, Елена. Политиките на ЕС в областта на образованието и културата, София: НБУ, 2012. - 207 стр., ISBN: 978-954-535-716-9. Изискванията за публикации на учебни материали в електронния обучителен модул “Moodle НБУ (съгласно Наредбата за заетостта на редовните преподаватели)” за периода на атестиране са изпълнени от гл.ас. д-р Елена Благоева над 100%.

За анализирания период гл.ас. д-р Елена Благоева е била научен ръководител на 30 студента, има изготвени 36 рецензии и е участвала в 126 изпитни комисии (Справка ИИС 2012-2019).

Преподавателската ѝ дейност се оценява от студентите положително. Средната оценка на студентите за удовлетвореността от курсовете на гл.ас. д-р Елена Благоева е 4,52 (съгласно Справка от Център за качество и оценяване).

За усъвършенстване и разширяване на преподавателските си умения и знания гл.ас. д-р Елена Благоева активно се включва в програмата за обучение на преподавателския и административния състав на НБУ. От друга страна, тя самата многократно е била обучител в различни инициативи на Центъра по обучителни ресурси и на Международен отдел в НБУ., а през 2014г. по покана на Висшето училище за образование, Порто и на Португалска асоциация на училищата “Втори шанс” е била лектор в рамките на форума „Творчески методи в неформалното образование”.

Всичко това ми дава основание да оценя гл.ас. д-р Елена Благоева като утвърден лектор, отговорен и коректен преподавател. Учебно-преподавателската ѝ дейност е категорично свързана с предмета на конкурса, а натрупаният преподавателски опит е напълно задоволителен за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.7. Администрация и управление (управление на образованието и културата).

IV. Административна и обществена дейност

Кандидатката по конкурса за „доцент” гл.ас. д-р Елена Благоева е член на редица национални и международни организации - Българската асоциация по европейска интеграция; Център LACTEA (и член на УС на център LACTEA – София); била е член на общността European Association for International Education; Член на УС на Фондация “Концепции – България”.

В административно отношение гл.ас. д-р Елена Благоева е била ангажирана с работата на редица общоуниверситетски комисии в НБУ - Комисията за признаване на образователни степени придобити в чужбина (2010-2012); Комисия за стипендии от ХЕСП (1999 – 2009); Комисия за Еразъм мобилност (2000 – 2009); Комисия по стратегическо развитие (2000 – 2006). Била е директор на Програмен съвет (2015-2016) и програмен директор в Департамент „Публична администрация” (2012-2013). Участвала е активно при организиране на научни семинари, международни конференции и кръгли маси в НБУ.

Кандидатката по конкурса изпълнява съвместно академичните си задължения (участва в редовните заседания на департаментни/програмни съвети), спазва приемното време като преподавател и провежда редовно учебните си занятия.

С други думи, със административната и обществена дейност гл.ас. д-р Елена Благоева допринася за развитието на добрите управленски практики в НБУ, както и за усъвършенстване на учебния процес в различни магистърски и бакалавърски програми в университета.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Нямам.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Конкретни критични бележки по съдържанието на научните трудове на гл.ас. д-р Елена Благоева нямам. Но би било интересно мнението ѝ по някои въпроси: Кои според нея са успешните инструменти за подпомагане на интернационализацията на институционално ниво във висшето образование? Кои подходи най-често използват българските университети за осъществяване на стратегията на интернационализация? От гледна точка на факта, че университетите създават кадрите за националната икономика, т.е. образованието е ключов фактор за социалното и икономическо развитие на страната, може ли да се търси споделена отговорност от страна на държавата в процеса на интернационализацията на висшето образование?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В обобщение на изложението до тук, оценявайки по съвкупност, може убедено да се твърди, че кандидатката удовлетворява изискванията за заемането на академичната длъжност „доцент“ съгласно ЗРАСРБ, правилника за неговото приложение, както и изискванията на НБУ, определени в Приложение 2 на НРАС в университета.

С пълна убеденост и отговорност предлагам кандидата по конкурса *гл.ас. д-р Елена Атанасова Благоева* да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7 *Администрация и управление (управление на образованието и културата)* в НБУ.

Дата.....

Подпис

